

великій кількості комах половину проб варто законсервувати в етанолі. Живий матеріал слідчий негайно направляє з нарочним на ентомологічне дослідження. Через 7-10 діб доцільно зробити повторний огляд ложа трупа спільно з фахівцем-ентомологом з метою одержання додаткових відомостей і збору проб комах, які продовжують свій розвиток у природних умовах уже у відсутності трупа.

Під час огляду частково скелетованих трупів, зі значною кількістю живих личинок мух, варто враховувати можливість їхнього забору як матеріалу для судово-хімічного дослідження на наявність отрутих і сильнодіючих речовин, наприклад, наркотичних засобів, снотворних, транквілізаторів.

З метою визначення віку рослин, що проросли у кісткові рештки, рекомендують вилучати й направляти на ботанічне дослідження відповідний *корінь*, а також поперечні зрізи (розпили) дерев товщиною до 1,5 см.

Для висновку про флору і фауну, інші особливості води водойми, де виявлені кісткові рештки, можливе вилучення проб *води* (батометром) і ґрунту дна.

Сьоміна Н.А.

КРИМІНАЛІСТИЧНА ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИНІВ В СИСТЕМІ КРИМІНАЛІСТИКИ

Зростання професіоналізму злочинців, висока їх оснащеність, удосконалення механізму вчинення призводить до масштабної кількості різних видів злочинів.

З метою забезпечення правопорядку, будь-яка держава має обирати відповідні заходи, спрямовані на протидію боротьби зі злочинністю. Одне з перших місць у такому забезпеченні відіграє наука криміналістика, яка вивчає, узагальнює, розробляє найбільш ефективні шляхи вирішення проблем практичної спрямованості, що пов'язані з виявленням, розслідуванням та попередженням злочинів.

Питаннями профілактики займаються науковці різних галузей, як правових (кримінологія, криміналістика), так і неправових (соціологія, психологія). Тому, серед напрямів профілактичної діяльності, що проводиться правоохоронними органами, виділяють такі основні її види: оперативно-розшукову, кримінально-правову, адміністративно-правову, криміналістичну, кримінологічну та інші. Визначені види профілактичної діяльності не варто розглядати ізольовано один від одного, хоч кожен із них і має свої особливості [1, с. 202].

Профілактика злочинів є особливим видом соціального управління, що покликана гарантувати безпеку правоохоронних цінностей і полягає в розробленні і здійсненні системи цілеспрямованих заходів щодо виявлення та усунення причин злочинів, умов, які сприяють їх вчиненню, а також запобіжного впливу на осіб, схильних до протиправної поведінки.

Отже, криміналістична профілактика як один із наукових напрямів криміналістики, покликана розробляти рекомендації щодо встановлення

обставин, що сприяли вчиненню певного виду злочинів, які спричинили слідоутворення, а також застосування запобіжних заходів криміналістичними методами, прийомами і засобами [2, с. 37].

Криміналістичні засоби профілактики злочинів і методи їх застосування розробляються на основі вивчення та узагальнення слідчої, судової, експертної практики. Такий взаємозв'язок очевидний, оскільки наука криміналістика, насамперед, спрямована на задоволення потреб практики, а тому, і намагається їх вирішити створюючи оптимальні шляхи з мінімальними затратами засобів та часу.

На нашу думку, криміналістична профілактика злочинів, являє собою систему методів, засобів та способів, які спрямовані на виявлення причин і умов, що сприяють вчиненню злочину, а також розроблення профілактичних заходів щодо вчинення нових видів злочинів.

Таким чином, завданням криміналістичної профілактики є постійне вдосконалення науково-технічних засобів, тактичних прийомів і методів розслідування злочинів, що підвищують ефективність та науково-методичний рівень розслідування злочинів [3, с. 111-112].

Цілком беззаперечним є те, що ефективність профілактики злочинів залежить насамперед від організації розслідування, послідовності слідчих (розшукових) дій, належної роботи слідчого, його досвіду та прагнення встановити всі обставини кримінального провадження.

Очевидно, що практично вся діяльність слідчого має профілактичний характер, оскільки своєчасне розслідування злочинів, викриття винних і прийняття до них передбачених законом заходів нерідко виключає вчинення нових злочинів.

Вважаємо є доречним виділення криміналістичної профілактики в окремий розділ криміналістики. Як з цього приводу слушно зазначив ще у 1961 році В.П. Колмаков, що поряд з технікою, тактикою і методикою, необхідно вести самостійний розділ та зосередити в ньому все, що відносять до профілактики в криміналістичній науці [4, с. 106].

Розглядаючи криміналістичну профілактику, зауважимо, що її необхідно розглядати як організаційну, комплексну, врегульовану систему впливу на злочинність, що охоплює розробку і застосування заходів боротьби зі злочинністю.

Підсумовуючи все викладене вище зазначимо, що профілактика злочинів зумовлюється насамперед тим, що є головним напрямом діяльності держави і суспільства у сфері боротьби зі злочинними проявами та являє собою раціональний і гуманний засіб боротьби зі злочинцями. Завдання криміналістичної профілактики злочинів полягає в зменшенні ступеня впливу злочинності на суспільне життя, у зниженні її кількісного рівня.

Список використаних джерел

1. Кириченко О.В. Оперативно-розшукова профілактика злочинів як вид діяльності ОВС України / О.В. Кириченко, О.А. Шевченко // Вісник ЗЮІ ДДУВС. – 2009. – № 2. – С. 199-206.

2. Шепітько В.Ю. Криміналістика / В.Ю. Шепітько. – К.: Концерн

«Видавничий Дім «ІнЮре», 2004. – 728 с.

3. Яблоков Н.П. О предмете криминалистического предупреждения // Тезисы республ. науч. конф. – К., 1983. – С. 112.

4. Колмаков В.П. Некоторые вопросы криминалистической профилактики преступлений / В.П. Колмаков // Сов. гос. и право. – 1961. – № 12. – С. 106-109.

Татарнікова Т.О.

ПОГЛЯД НА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ДСТУ ISO/IEC 17025 У ПІДРОЗДІЛАХ ЕКСПЕРТНОЇ СЛУЖБИ МВС УКРАЇНИ

Система якості відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 17025 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій» [1] (далі – система якості) у системі науково-дослідних експертно-криміналістичних установ МВС України покликана встановити стійку, однозначну та простежувану процедуру проведення експертних досліджень, яка б задовольняла вимоги замовників (ініціаторів) таких досліджень.

Метою написання даної роботи є зменшення страху відповідальних за впровадження та функціонування системи якості, які щойно приступили до її впровадження, та можливого перегляду норм, що вже діють у деяких науково-дослідних експертно-криміналістичних установах МВС України. Адже, керуючись Типовим алгоритмом впровадження системи управління в практичну діяльність експертних підрозділів [2] (запропонований ДНДЕКЦ МВС України), на думку автора, можна усунути від вивчення самого стандарту і, таким чином, створити величезну кількість журналів, планів, протоколів тощо, а в кінцевому результаті коефіцієнт корисної дії буде наближуватись до нуля; це пов'язано з такими факторами:

- відсутність бажання відповідальних за впровадження та функціонування системи якості реального вивчення та аналізування вимог самого стандарту;

- не проведення аналізу судово-експертної роботи, що вже проводиться в конкретному експертному підрозділі (адже багато норм і вимог стандарту вже виконуються);

- відсутність аналізу реальних можливостей підрозділу щодо впровадження системи якості (персонал, приміщення, устаткування тощо);

- неправильно обрані напрями, алгоритм і механізм впровадження системи якості;

- «роздування» документообігу, що вже ведеться у підрозділі, – і тим самим дублювання інформації, яка в кінцевому результаті не затребувана замовниками (ініціаторами) експертних досліджень, Національним агентством з акредитації України, марно навантажує працівників і не має змістовного навантаження, яке б впливало на якість проведених досліджень.

Починати впровадження системи керування якістю, на думку автора, що ґрунтується на практичному досвіді, необхідно, керуючись структурою,